

(Ф 03.02 – 110)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет економіки та бізнес-адміністрування
Кафедра економіки повітряного транспорту

УЗГОДЖЕНО
Декан Факультету економіки та
бізнес-адміністрування
 С.Смерічевський

« 19 » 05 2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи

« 21 » 05 2021 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Тенденції розвитку та сучасний міждисциплінарний
науковий дискурс у галузі економіки»

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність: 051 «Економіка»
Освітньо-наукова програма: Економіка

Форма навчання	Семестр	Усього (годин/кредитів ECTS)	Лекції	Практ. заняття	Лабораторні	Самостійна робота	ДЗ / РГР / К	КР / КПр	Форма сем. контролю
Очна	1	90/3	10	20	-	60	-	-	диф.залик Іс
Заочна	1	90/3	6	4	-	80	-	-	диф.залик Іс

Індекс: НДФ-6 / 051/21 – 1.3.1

СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021

Система менеджменту якості.
Робоча програма
навчальної дисципліни
«Тенденції розвитку та сучасний
міждисциплінарний науковий дискурс у
галузі економіки»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 11.01.01-01-2021

стор. 2 з 18

Робочу програму навчальної дисципліни «Тенденції розвитку та сучасний міждисциплінарний науковий дискурс у галузі економіки» розроблено на основі освітньої програми та навчальних планів № НДФ-6 – 051/21 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка», освітньо-наукова програма «Економіка» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила:

Зав. кафедри економіки повітряного
транспорту, д.е.н., професор

О.В. Ареф'єва

професор кафедри економіки повітряного
транспорту, д.е.н., доцент

С.Т. Пілецька

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 051 «Економіка» (освітньо-наукова програма «Економіка») – кафедри економіки повітряного транспорту, протокол № 16 від 18.05.2021 р.

Завідувач кафедри

О.В. Ареф'єва

Гарант освітньо-наукової програми

О.В. Ареф'єва

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету економіки та бізнес-адміністрування, протокол №6 від 19.05.2021 р.

Голова НМРР

А.Т. Тофанчук

УЗГОДЖЕНО
Директор Інституту новітніх
технологій і лідерства

П.В. Горінов
«20» 05 2021 р.

УЗГОДЖЕНО
Завідувач аспірантурою та
докторантурою

І.В. Жудова
«20» 05 2021 р.

Рівень документа – 3б
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Тенденції розвитку та сучасний міждисциплінарний науковий дискурс у галузі економіки»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 3 з 18	

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	4
1.1. Заплановані результати.....	4
1.2. Програма навчальної дисципліни.....	5
2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
2.1. Структура навчальної дисципліни.....	8
2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг	10
2.4. Самостійна (індивідуальна) робота студента, її зміст та обсяг	10
2.4.1. Перелік питань для підготовки до заліку.....	10
3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ	13
3.1. Методи навчання.....	13
3.2. Рекомендована література	13
4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ.....	15

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Тенденції розвитку та сучасний міждисциплінарний науковий дискурс у галузі економіки»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 4 з 18	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни розробляється на основі «Методичних рекомендацій до розроблення робочої програми навчальної дисципліни», затвердженої розпорядженням від 10.07.2019 №071/роз та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Заплановані результати

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі соціальних та поведінкових наук.

Метою викладання дисципліни є формування у здобувачів теоретичних знань і практичних навичок стосовно оцінки тенденцій розвитку та сучасного міждисциплінарного наукового дискурсу у галузі економіки.

Завдання вивчення навчальної дисципліни є:

- визначити сутність міждисциплінарних досліджень, базові принципи, теоретико-методологічні виміри;
- дослідити структурні перетворення суспільства та економіки;
- розглянути мотиваційне та антикризове управління як основу економічної безпеки підприємств;
- розглянути адаптивну економіку як нову модель економіки;
- встановити сутність цифрової економіки та її вплив на розвиток національної та міжнародної економіки;
- дослідити передумови розвитку бізнесу. Інтелектуалізація та інноваційний розвиток

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути наступні **компетентності**:

- здатність до застосування сучасних інформаційних технологій та програмних продуктів у викладацькій та науковій діяльності (ЗК05);
- здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у теорії і практики трансформаційної економіки та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках з фінансів, страхування, маркетингу та суміжних галузей, які можуть бути опубліковані в монографіях, наукових фахових виданнях України, що входять до міжнародних наукометричних баз та зарубіжних виданнях (СК01);
- здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні наукові проекти в сфері економіки та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, застосовувати сучасні методи наукометрії та лідерство під час їх реалізації (СК06);
- здатність до системного наукового світогляду, загальнокультурного

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Тенденції розвитку та сучасний міждисциплінарний науковий дискурс у галузі економіки»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 5 з 18	

кругозору, застосування сучасних методологій та методів наукової діяльності за фахом (СК08);

– мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та / або здійснення інновацій (ПР01);

– розробляти та досліджувати концептуальні, математичні і комп’ютерні моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та / або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках (ПР04);

– планувати і виконувати експериментальні та / або теоретичні дослідження з економіки та дотичних міждисциплінарних напрямків з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, застосовувати сучасні методи наукометрії та лідерство під час реалізації наукових проектів (ПР05).

Навчальна дисципліна **«Тенденції розвитку та сучасний міждисциплінарний науковий дискурс у галузі економіки»** посідає важливе місце серед дисциплін, що викладаються здобувачам у вищих навчальних закладах. Вона тісно пов’язана із вивченням таких курсів, як «Філософія науки та інновацій», «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)), «Англійська мова наукового спрямування» та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Інноваційні методи прийняття рішень в соціотехнічних та соціокультурних системах», «Когнітивні технології прогнозування стану соціотехнічних та соціокультурних систем», «Управління знаннями», «Стратегічне управління та інноваційний розвиток підприємства» та ін.

1.2. Програма навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля №1 **«Тенденції розвитку та сучасний міждисциплінарний науковий дискурс у галузі економіки»**, який є логічно завершеною, самостійною, цілісною частиною навчального плану, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Модуль №1. Тенденції розвитку та сучасний міждисциплінарний науковий дискурс у галузі економіки

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Тенденції розвитку та сучасний міждисциплінарний науковий дискурс у галузі економіки»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 6 з 18	

Тема 1. Міждисциплінарні дослідження: базові принципи, теоретико-методологічні виміри. Структурні перетворення суспільства та економіки

Міждисциплінарна методологія: базові принципи. Типи теоретичного синтезу та їх дослідницький потенціал в міждисциплінарних соціальних дослідженнях. Геоелектроніка в контексті міждисциплінарних досліджень: еволюція теоретико-методологічних засад. Міждисциплінарні платформи стартап-проектів. Інформаційно-комунікаційні технології в структурі міждисциплінарного навчання. Міждисциплінарний підхід до вивчення міжнародних відносин. Перспективи реалізації в Україні інноваційної економічної моделі: глобальний підхід. Міждисциплінарні дослідження міжнародної трудової міграції.

Поняття трансформаційного процесу як соціально-економічного феномену. Структурні перетворення суспільства та економіки. Природа трансформації. Поняття трансформації в природничих науках. Поняття трансформації в природничих науках. Типологія трансформаційного процесу. Глобалізаційні виклики як передумови трансформації розвитку світової економіки. Методичні підходи до оцінки структурної трансформації. Стратегічні пріоритети розвитку економіки України. Моделювання структурної трансформації економіки України. Механізм структурної трансформації моделі розвитку економіки. Структурні дисбаланси економіки України. Кардинальні технологічні зміни в рамках четвертої промислової революції – виклики для національної економіки України. Провідні технологічні тенденції та можливі наслідки Четвертої промислової революції. Принципи стратегічно орієнтованої національної економічної політики України в епоху кардинальних глобальних структурних змін. Місце авіапідприємств в умовах глобальних структурних змін.

Тема 2. Мотиваційне та антикризове управління як основа економічної безпеки підприємств

Мотивація основних суб'єктів діяльності в забезпеченні економічної безпеки підприємства. Проблеми розроблення мотиваційного механізму на підприємствах як основа економічної безпеки підприємств. Використання людського фактора шляхом активізації діяльності працівників, створення дієвих мотивів і стимулів у механізмі господарювання. Модель змістовної мотивації. Процес мотивування шляхом використання дієвих стимулів з метою досягнення економічної безпеки підприємства. Мотивація праці як соціально-економічна основа поведінки та активізація зусиль персоналу, що спрямовані на забезпечення економічної безпеки підприємства.

Механізм антикризового управління в умовах забезпечення економічної безпеки підприємства. Антикризові організаційні заходи щодо

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Тенденції розвитку та сучасний міждисциплінарний науковий дискурс у галузі економіки»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 7 з 18	

забезпечення економічної безпеки підприємства. Антикризові механізми фінансової стабілізації в умовах забезпечення економічної безпеки. Роль стратегії в антикризовому управлінні як основи економічної безпеки підприємств. Оцінка ефективності стратегічних і тактичних рішень антикризового управління в умовах забезпечення економічної безпеки. Правове забезпечення антикризового регулювання та антикризового управління в Україні та за кордоном. Особливості антикризового управління на авіапідприємствах.

Тема 3. Адаптивна економіка як нова модель економіки

Адаптація та адаптивність як економічні категорії. Сутність адаптивної економіки як нової моделі економіки. Адаптивність економіки відповідно до показників економічного розвитку. Сучасні теорії економічного розвитку та їх вплив на формування адаптивної економіки. Інститути регулювання економіки та їх роль у формуванні адаптивної економіки. Процес адаптації економіки під впливом регулювання економіки. Адаптивні сценарії розвитку цифрової економіки України. Фінансові кризи як фактор формування адаптивної економіки. Адаптивні системи управління підприємством та їх принципи. Адаптація до умов зовнішнього середовища діяльності підприємства. Прогнозування як елемент управління ресурсами підприємства. Застосування адаптивних моделей для прогнозування чистого доходу від реалізації продукції. Застосування прогнозування у процесі управління ресурсами авіапідприємства. Застосування адаптивних моделей для прогнозування чистого доходу від реалізації продукції.

Тема 4. Цифрова економіка та її вплив на розвиток національної та міжнародної економіки

Характеристика постіндустріальної епохи. Третя хвиля глобалізації. Єдиний цифровий ринок. Поняття цифрової економіки. Основні загрози та ризики цифровізації. Проблеми розвитку цифрової економіки в Україні. Цифрові адженди. Інформаційно-комунікаційні технології. Продукти цифрової економіки. Вплив технологічних змін на економічний розвиток. Ринок ІТ-праці в Україні. Цифрові технології і створення робочих місць. Чинники, що сприяють розвитку цифрової економіки. Охоплення домогосподарств цифровою сферою та доступ до цифрових сервісів Цифрова економіка як ефективна основа розвитку системи державного управління, економіки, бізнесу, соціальної сфери, суспільства. Оцінка впливу цифрової економіки на економічне зростання через застосування ІКТ. Інституційно-правове оформлення розвитку цифрової економіки в Україні. Оцінка впливу цифрової економіки на економічне зростання авіапідприємств.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Тенденції розвитку та сучасний міждисциплінарний науковий дискурс у галузі економіки»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 8 з 18	

Тема 5. Передумови розвитку бізнесу. Інтелектуалізація та інноваційний розвиток

Підприємництво та бізнес в ринковій економіці. Елементи системи бізнесу. Етика – основа сучасного бізнесу. Бізнес-етика організацій. Логіка процесу створення бізнесу. Розробка концепції бізнесу. Формування ідей бізнесу та їх обґрунтування: створення нового підприємства «з нуля», придбання діючого бізнесу, придбання франшизи. Маркетингове дослідження ринку. Бізнес-планування: бізнес-планування, бізнес-модель КАНВАС. Державна реєстрація бізнесу. Передумови та перспективи розвитку сучасного бізнесу на основі аутсорсингу. Менеджмент и маркетинг бізнесу: менеджмент підприємництва і його стратегічна направленість; маркетинг підприємства, маркетингова концепція управління, ризики у підприємстві, підготовка бізнес-плану. Сучасне бізнес-середовище України. Передумови розвитку міжнародного бізнесу в Україні. Інтернаціоналізація економіки України.

Інновація як пріоритетна категорією функціонування сучасних підприємств. Інтелектуалізація як інструмент для створення нових можливостей та фактор забезпечення розвитку економіки. Інноваційні моделі розвитку сучасних підприємств. Інноваційна стратегія розвитку авіапідприємств. Роль людського капіталу як рушійної сили соціально-економічного розвитку. Інтелектуальний потенціал як основа інноваційного розвитку. Оцінювання інтелектуального потенціалу авіапідприємств. Ланцюг впливу інтелектуалізації на процес інноваційного розвитку: інвестиції у людський капітал, інтелектуалізація як інструмент для створення нових можливостей, інтелектуалізація як інструмент для створення нових можливостей, інновація як процес якісних змін та результат винахідництва, економічне зростання, підвищення конкурентоспроможності. Передумови інтелектуалізованого інноваційного розвитку сучасних авіапідприємств.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 «Тенденції розвитку та сучасний міждисциплінарний науковий дискурс у галузі економіки»									

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Тенденції розвитку та сучасний міждисциплінарний науковий дискурс у галузі економіки»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 9 з 18	

№	Тема	1 семестр				1 семестр			
		16	2	2 2	10	15			15
1.1	Міждисциплінарні дослідження: базові принципи, теоретико-методологічні виміри. Структурні перетворення суспільства та економіки	16	2	2 2	10	15			15
1.2	Мотиваційне та антикризове управління як основа економічної безпеки підприємств	16	2	2 2	10	10			10
1.3	Адаптивна економіка як нова модель економіки	16	2	2 2	10	17	2		15
1.4	Цифрова економіка та її вплив на розвиток національної та міжнародної економіки	16	2	2 2	10	19	2	2	15
1.5	Передумови розвитку бізнесу. Інтелектуалізація та інноваційний розвиток	14	2	2	10	18	2	1	15
1.6	Модульна контрольна робота №1	12		2	10				
1.7	Підсумкова семестрова контрольна робота					11		1	10
Усього за модулем №1		90	10	20	60	90	6	4	80
Усього за навчальною дисципліною		90	10	20	60	90	6	4	80

2.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Денна форма навчання		Заочна форма навчання	
		Лекції	СРС	Лекції	СРС
1	2	3	4	5	6
1.1	Міждисциплінарні дослідження: базові принципи, теоретико-методологічні виміри. Структурні перетворення суспільства та економіки	1 семестр		1 семестр	
		2	5		5
1.2	Мотиваційне та антикризове управління як основа економічної безпеки підприємств	2	5		5
1.3	Адаптивна економіка як нова модель економіки	2	5	2	5
1.4	Цифрова економіка та її вплив на розвиток національної та міжнародної економіки	2	5	2	5
1.5	Передумови розвитку бізнесу. Інтелектуалізація та інноваційний розвиток	2	5	2	10
Усього за модулем №1		10	25	6	30
Усього за навчальною дисципліною		10	25	6	30

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Тенденції розвитку та сучасний міждисциплінарний науковий дискурс у галузі економіки»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 10 з 18	

2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Денна форма навчання		Заочна форма навчання	
		Практ. заняття	СРС	Практ. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6
1.1	Міждисциплінарні дослідження: базові принципи, теоретико-методологічні виміри. Структурні перетворення суспільства та економіки	1 семестр		1 семестр	
		4	5		10
1.2	Мотиваційне та антикризове управління як основа економічної безпеки підприємств	4	5		5
1.3	Адаптивна економіка як нова модель економіки	4	5		10
1.4	Цифрова економіка та її вплив на розвиток національної та міжнародної економіки	4	5	2	10
1.5	Передумови розвитку бізнесу. Інтелектуалізація та інноваційний розвиток	2	5	1	5
1.8	Модульна контрольна робота №1	2	10		
1.9	Підсумкова семестрова контрольна робота			1	10
	Усього за модулем №1	20	35	4	50
	Усього за навчальною дисципліною	20	35	4	50

2.4. Самостійна (індивідуальна) робота студента, її зміст та обсяг

№ п/п	Зміст самостійної роботи студента	Обсяг СРС (годин)	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	25	30
2.	Підготовка до практичних занять	25	40
3.	Підготовка до модульної контрольної роботи	10	
4.	Підготовка до підсумкової семестрової контрольної роботи		10
	Усього за навчальною дисципліною	60	80

2.4.1. Перелік питань для підготовки до заліку

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до заліку, розробляються провідними викладачами та затверджуються протоколом засідання кафедри та доводяться до відома студентів.

1. Міждисциплінарна методологія: базові принципи
2. Типи теоретичного синтезу та їх дослідницький потенціал в міждисциплінарних соціальних дослідженнях
3. Геоелектроніка в контексті міждисциплінарних досліджень: еволюція теоретико-методологічних засад

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Тенденції розвитку та сучасний міждисциплінарний науковий дискурс у галузі економіки»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 11 з 18	

4. Міждисциплінарні платформи стартап-проектів
5. Інформаційно-комунікаційні технології в структурі міждисциплінарного навчання
6. Міждисциплінарний підхід до вивчення міжнародних відносин
7. Перспективи реалізації в Україні інноваційної економічної моделі: глобальний підхід
8. Міждисциплінарні дослідження міжнародної трудової міграції
9. Структурні перетворення суспільства та економіки
10. Поняття трансформаційного процесу як соціально-економічного феномену
11. Типологія трансформаційного процесу
12. Глобалізаційні виклики як передумови трансформації розвитку світової економіки
13. Методичні підходи до оцінки структурної трансформації
14. Моделювання структурної трансформації економіки України
15. Механізм структурної трансформації моделі розвитку економіки
16. Провідні технологічні тенденції та можливі наслідки Четвертої промислової революції
17. Принципи стратегічно орієнтованої національної економічної політики України в епоху кардинальних глобальних структурних змін
18. Мотивація основних суб'єктів діяльності в забезпеченні економічної безпеки підприємства
19. Проблеми розроблення мотиваційного механізму на підприємствах як основа економічної безпеки підприємств
20. Використання людського фактора шляхом активізації діяльності працівників, створення дієвих мотивів і стимулів у механізмі господарювання
21. Процес мотивування шляхом використання дієвих стимулів з метою досягнення економічної безпеки підприємства
22. Мотивація праці як соціально-економічна основа поведінки та активізація зусиль персоналу, що спрямовані на забезпечення економічної безпеки підприємства.
23. Механізм антикризового управління в умовах забезпечення економічної безпеки підприємства
24. Антикризові організаційні заходи щодо забезпечення економічної безпеки підприємства
25. Антикризові механізми фінансової стабілізації в умовах забезпечення економічної безпеки
26. Роль стратегії в антикризовому управлінні як основи економічної безпеки підприємств

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Тенденції розвитку та сучасний міждисциплінарний науковий дискурс у галузі економіки»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 12 з 18	

27. Оцінка ефективності стратегічних і тактичних рішень антикризового управління в умовах забезпечення економічної безпеки
28. Адаптація та адаптивність як економічні категорії
29. Сучасні теорії економічного розвитку та їх вплив на формування адаптивної економіки
30. Інститути регулювання економіки та їх роль у формуванні адаптивної економіки
31. Процес адаптації економіки під впливом регулювання економіки
32. Прогнозування як елемент управління ресурсами підприємства
33. Застосування адаптивних моделей для прогнозування чистого доходу від реалізації продукції
34. Характеристика постіндустріальної епохи
35. Третя хвиля глобалізації. Єдиний цифровий ринок. Поняття цифрової економіки
36. Основні загрози та ризики цифровізації
37. Проблеми розвитку цифрової економіки в Україні. Цифрові адженди. Інформаційно-комунікаційні технології
38. Продукти цифрової економіки. Вплив технологічних змін на економічний розвиток. Ринок ІТ-праці в Україні
39. Цифрові технології і створення робочих місць. Чинники, що сприяють розвитку цифрової економіки
40. Цифрова економіка як ефективна основа розвитку системи державного управління, економіки, бізнесу, соціальної сфери, суспільства
41. Оцінка впливу цифрової економіки на економічне зростання через застосування ІКТ
42. Інституційно-правове оформлення розвитку цифрової економіки в Україні
43. Підприємництво та бізнес в ринковій економіці
44. Розробка концепції бізнесу. Формування ідей бізнесу та їх обґрунтування
45. Формування ідей бізнесу та їх обґрунтування: створення нового підприємства «з нуля», придбання діючого бізнесу, придбання франшизи
46. Передумови та перспективи розвитку сучасного бізнесу на основі аутсорсингу
47. Передумови розвитку міжнародного бізнесу в Україні. Інтернаціоналізація економіки України.
48. Інновація як пріоритетна категорією функціонування сучасних підприємств
49. Інтелектуалізація як інструмент для створення нових можливостей та фактор забезпечення розвитку економіки

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Тенденції розвитку та сучасний міждисциплінарний науковий дискурс у галузі економіки»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 13 з 18	

50. Інноваційні моделі розвитку сучасних підприємств. Інноваційна стратегія розвитку

51. Роль людського капіталу як рушійної сили соціально-економічного розвитку

52. Інтелектуальний потенціал як основа інноваційного розвитку

53. Оцінювання інтелектуального потенціалу підприємств

54. Ланцюг впливу інтелектуалізації на процес інноваційного розвитку: інвестиції у людський капітал, інтелектуалізація як інструмент для створення нових можливостей, інтелектуалізація як інструмент для створення нових можливостей, інновація як процес якісних змін та результат винахідництва, економічне зростання, підвищення конкурентоспроможності

55. Передумови інтелектуалізованого інноваційного розвитку сучасних підприємств.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод;
- метод проблемного викладу;
- репродуктивний метод;
- дослідницький метод.

Крім того студентам надаються індивідуальні консультації (як при зустрічі викладача зі студентом так і через інтернет).

Для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів під час вивчення дисципліни застосовуються навчальні технології: робота в малих групах, семінар-дискусія, мозкова атака, кейс, презентація тощо.

3.2. Рекомендована література

3.2.1. Андрющенко А.М., Бурляй А.П., Костюк В.С., Кримковський Р. Б. Економічна теорія: навчальний посібник/ МОН. – Київ: Центр учбової літератури, 2009. – 518 с.

3.2.2. Башнянин Г.І., Третяк Г.С. Ефективність дерегуляції економічних систем перехідного типу: методологічні проблеми метрологічного аналізу: монографія. Львів: Львівської комерційної академії, 2008. 504 с.

3.2.3. Антикризове управління підприємством: методичні рекомендації до практичних занять та виконання курсової роботи для студентів спеціальності 7.03050401 "Економіка підприємства (за видами економічної діяльності)/ МОН України, Національний авіаційний університет ; Овсак О. П., Кириленко О. М., уклад. Київ: НАУ, 2016. 32 с.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Тенденції розвитку та сучасний міждисциплінарний науковий дискурс у галузі економіки»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 14 з 18	

3.2.4. Пілецька С.Т. Антикризове управління економічною стійкістю промислового авіапідприємства. монографія. 2014.

3.2.5. Шпильовий В.Д., Михальченко О. А., Шпильова Т. І., Казарінов Ю.І. Стратегічне проектне управління. 2015.

3.2.6. Петрович Й. М., Кривешко О. В., Ступак І. О. Стратегічне управління конкурентоспроможністю промислового підприємства: монографія/ МОН МС України, Національний університет "Львівська політехніка". – Львів: Львівська політехніка, 2012. – 228 с.

3.2.7. Василенко В.О., Ткаченко Т.І. Стратегічне управління підприємством: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів/ Василенко В.О., ред.; МОН – 2-ге вид., випр. і доп. – Київ: Центр навчальної літератури, 2004. – 399 с.

3.2.8. Копійка В.В., Шинкаренко Т.І., Миронова М.А. Європейський Союз на сучасному етапі. Структурні зміни та стратегія розвитку. – Київ: Знання, 2010. – 96 с.– (Бібліотечка товариства "Знання". Серія "Міжнародна")

3.2.9. Лагутін В.Д., Пронкіна Л.І. Макроекономіка: навчальний посібник/ МОН МС України, Київський національний торговельно-економічний університет. – Київ, 2012. – 268 с.

Допоміжна література

3.2.10. Ареф'єва О.В. Стійкий розвиток підприємств у міжнародному економічному просторі: Монографія. За редакцією Ареф'євої О.В. К:НАУ, 2018. 260 с.

3.2.11. Ареф'єва О.В., Пілецька С.Т., Резніченко Д.С. Стратегічне управління потенціалом інноваційного підприємства. Інноваційні платформи управління економічними процесами в умовах цифровізації економіки: кол. моногр. За ред. д.е.н., проф. Прохорової В.В. Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2020. 293 с.

3.2.12. Довбня С. Б., Довбня С.Б., Письменна О.О. Еволюція стратегічного управління підприємством в контексті розвитку маркетингових концепцій. Проблеми економіки та політичної економії. 2017. № 1. С. 115-128. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pepe_2017_1_8

3.2.13. Пілецька С.Т., Коритько Т. Ю. Методика комплексної оцінки антикризового потенціалу підприємства. Економіка промисловості. 2019. №3(83). С. 76 – 92.

3.2.14. Пілецька С.Т., Ткаченко Є.В. Формування стратегії інноваційного розвитку підприємства «Економічні студії» Випуск 1 (27) березень 2020 р. С.146 – 151.

3.2.15. Романенко О. О. Еволюція підходів до стратегічного управління розвитком підприємства. Управління розвитком : зб. наук. пр. / Харків. нац.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Тенденції розвитку та сучасний міждисциплінарний науковий дискурс у галузі економіки»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 15 з 18	

екон. ун-т ім. Семена Кузнеця. – Харків, 2016. - № 4. - С. 117–123. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2016_4_19

3.2.16. Тертичка В.В. Стратегічне управління : підручник. Київ : “К.І.С.”, 2017. - 932 с.

3.2.17. Kwilinski, A., & Kuzior, A. (2020). Cognitive technologies in the management and formation of directions of the priority development of industrial enterprises. *Management Systems in Production Engineering*, 28(2), 133-138. <https://doi.org/10.2478/mspe-2020-0020>

3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті

3.3.1. Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://www.portal.rada.gov.ua>

3.3.2. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

3.3.3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>.

3.3.4. Методичні розробки кафедри (в електронному вигляді).

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	Модуль №1	
	1 семестр	1 семестр
Виконання завдань на практичних заняттях	106×6=60	106×4=40
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	<i>31 бал</i>	-
Виконання модульної контрольної роботи №1	20	-
Виконання підсумкової семестрової контрольної роботи		40
Усього за модулем №1	80	80
Залік	20	20
Усього за дисципліною	100	

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються здобувачу, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (табл. 4.2).

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Тенденції розвитку та сучасний міждисциплінарний науковий дискурс у галузі економіки»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 16 з 18	

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

Таблиця 4.2

Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи в балах оцінкам за національною шкалою

Рейтингова оцінка в балах				Оцінка за національною шкалою
Виконання завдань на практичних заняттях	Залік	Виконання модульної роботи	Підсумкова семестрова контрольна робота	
9-10	18-20	18-20	36-40	Відмінно
8	15-17	15-17	30-35	Добре
6-7	12-14	12-14	24-29	Задовільно
менше 6	менше 12	менше 12	менше 24	Незадовільно

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку (табл.4.3), яка в балах та за національною шкалою заноситься до відомості модульного контролю.

Таблиця 4.3

Відповідність підсумкових модульних рейтингових оцінок в балах оцінкам за національною шкалою

Модуль №1	Залік	Оцінка за національною шкалою
Денна форма навчання	Заочна форма навчання	
72-80	18-20	Відмінно
60-71	15-17	Добре
48-59	12-14	Задовільно
менше 48	менше 12	Незадовільно

Таблиця 4.4

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Тенденції розвитку та сучасний міждисциплінарний науковий дискурс у галузі економіки»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 17 з 18	

82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента.

4.6. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.7. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до академічної довідки про виконання освітньо-наукової програми.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Тенденції розвитку та сучасний міждисциплінарний науковий дискурс у галузі економіки»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 18 з 18	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				